

Museale molenvondst

Beeld: Gerrit van Houten Stichting

Dit is de laatste aflevering van de rubriek Museale molenvondst. Vanaf 2024 starten wij met een nieuwe rubriek: Uit het molenarchief.

In de Zelfzwichter 2010.1 maakte deze rubriek zijn intrede met een museale molenvondst uit de collectie van de Gerrit van Houten Stichting. Het betrof een schilderij met oliemolens aan het Damsterdiep in de winter, geportretteerd in de periode 1884-1886 door de bekende Groninger schilder Gerrit van Houten.

De conservator van de Fraeylemaborg, Carien Kremer, was bereid om namens de Gerrit van Houten Stichting deze rubriek te besluiten. De Stichting is eigenaar van de Fraeylemaborg.

De molens van Gerrit van Houten

Het omvangrijke oeuvre van Gerrit van Houten is liefdevol door zijn familie bewaard. De jongen die vanaf zijn 13e vol passie tekende en schilderde, moest uit gezondheidsoverwegingen stoppen op zijn 24ste. Er kwam een vroegtijdig einde aan zijn veelbelovende talent. Jarenlang hebben zijn broers en zussen de tekeningen, aquarellen en schilderijen zorgvuldig bewaard en uiteindelijk ondergebracht in de Gerrit van Houten Stichting.

Bladerend door de catalogus kom ik veel molens tegen. Misschien niet zo verrassend, Gerrit groeide op aan het Damsterdiep in Groningen, waar zijn

vader een houthandel bezat. De molens aan het Damsterdiep verschijnen meerdere malen en met wisselend perspectief: in de sneeuw, in de lente of tijdens een zonsondergang. In een aquarel uit 1883 is naast de molens ook de houtloods zichtbaar, met stapels planken op het erf (GH-A-1601). Gerrit bleef vlak bij huis. Hij schilderde Groningen, en vooral de rand van de stad, waar molens naast schepen, bomen en kerktorens het landschap domineren. Soms als silhouet, soms herkenbaar zoals het schilderij van de Concordia (GH-S-1304).

Van Gerrit van Houten (1866-1934) zijn ongeveer 880 tekeningen, 180 aquarellen, 85 schilderijen en 20 schetsboeken bewaard gebleven. Er vinden wisselende tentoonstellingen van zijn werk plaats op Landgoed Fraeylemaborg. Daar is ook werk van zijn getalenteerde familie te zien, bijvoorbeeld van oom Hendrik Willem Mesdag, wiens schilderij Twee Molens (GH-S-5400) deel uitmaakt van de Gerrit van Houten collectie.

